

Ymgynghoriad ar ddiweddariadau i ganllawiau technegol yr Asiantaeth Safonau Bwyd ar labelu alergenau bwyd a gofynion gwybodaeth

Ymgynghoriad ar ddau ddiweddariad allweddol i ganllawiau o ran eu cwmpas a'u heffaith – safonau ar gyfer defnyddio labelu alergenau rhagofalus (PAL) a chanllawiau arferion gorau sy'n nodi na ddylid defnyddio datganiadau dim cynhwysion sy'n cynnwys glwten (No Gluten Containing Ingredients) (NGCI).

Bydd yr ymgynghoriad hwn o ddiddordeb i'r canlynol yn bennaf:

- Busnesau bwyd sy'n darparu bwyd wedi'i becynnu ymlaen llaw i'w werthu'n uniongyrchol (PPDS)
- Busnesau bwyd sy'n darparu bwyd y mae angen datganiad Labelu Alergenau Rhagofalus (PAL) ar ei gyfer
- Tîmoedd diogelwch bwyd awdurdodau lleol
- Cyrff sy'n cynrychioli'r diwydiant bwyd
- Unrhyw sefydliad neu berson arall sydd â buddiant mewn polisi gorsensitifrydd i fwyd

Crynodeb

Mae'r ymgynghoriad hwn yn cael ei gynnal fel rhan o adolygiad a diweddariad rheolaidd i'r Canllawiau Technegol ar Labelu Alergenau.

Mae'r Asiantaeth Safonau Bwyd (ASB) yn ceisio adborth gan randdeiliaid ar ddau ddiweddariad allweddol i ganllawiau o ran eu cwmpas a'u heffaith – safonau ar gyfer defnyddio labelu alergenau rhagofalus (PAL) a chanllawiau arferion gorau sy'n nodi na ddylid defnyddio datganiadau dim cynhwysion sy'n cynnwys glwten (*No Gluten Containing Ingredients*) (NGCI).

Mae'r canllawiau hefyd wedi'u diwygio er mwyn sicrhau bod cyfeiriadau at gyfraith bwyd yng Nghymru, Lloegr a Gogledd Iwerddon yn gywir ar ôl i'r DU ymadael â'r UE, yn ogystal â diweddariadau nad ydynt yn dechnegol i wella eglurder a dealltwriaeth o'r ddogfen.

Ceir mwy o fanylion am yr adrannau penodol sydd wedi'u diweddarau ar ail dudalen y Canllawiau Technegol.

Mae'r ASB yn ceisio sylwadau ac adborth ar sut mae polisiau presennol yn cael eu mynegi fel rhan o'n diweddariadau arfaethedig i ganllawiau technegol. Gallai hyn gynnwys unrhyw effeithiau posib y gallent eu cael.

Ar ddiwedd y cyfnod ymgynghori ym mis Mehefin 2023, bydd yr ASB yn casglu ac yn ystyried unrhyw ymatebion a ddaw i law, cyn diwygio a chyhoeddi'r Canllawiau Technegol diwygiedig yn ystod haf 2023.

Manylion yr ymgynghoriad

Testun yr ymgynghoriad hwn yw'r diweddariadau arfaethedig i Ganllawiau Technegol yr ASB ar "Labelu alergenau bwyd a gofynion gwybodaeth" o dan Reoliad a Ddargedwir (EU) Rhif 1169/2011 (ar gyfer Cymru a Lloegr) a Rheoliad (EU) Rhif 1169/2011 (ar gyfer Gogledd Iwerddon). Cyfeirir at y rheoliadau hyn fel y FIC yn y ddogfen hon.

Bydd y diweddariadau hyn yn:

- diwygio cyfeiriadau cyfreithiol deddfwriaeth bwyd wedi'i becynnu ymlaen llaw i'w werthu'n uniongyrchol (PPDS) a ddaeth i rym ar 1 Hydref 2021, a newidiodd ofynion labelu ar gyfer bwyd PPDS
- cynnig arferion gorau ar gyfer datganiadau Labelu Alergenau Rhagofalus (PAL) a datganiadau Dim Cynhwysion sy'n Cynnwys Glwten (NGCI)
- cynnig diweddariadau drafftio i symleiddio'r canllawiau.

Datganiadau Labelu Alergenau Rhagofalus (PAL)

Er bod defnyddio datganiadau PAL yn wirfoddol, rhaid iddynt fod yn gywir, a pheidio chamarwain defnyddwyr, yn unol ag Erthygl 36 o'r FIC. Mae tystiolaeth wedi dangos y gall busnesau bwyd bach a chanolig sy'n gwerthu bwydydd wedi'u pecynnu ymlaen llaw fod yn ansicr ynghylch sut a phryd i ddefnyddio PAL.

O'r herwydd, nod y canllawiau arferion gorau arfaethedig sy'n rhan o'r ymgynghoriad hwn yw cefnogi gweithredwyr busnesau bwyd i ddarparu gwybodaeth gywir am y risg o groeshalogi alergenau, wrth sicrhau bod eu cwsmeriaid yn ddiogel ac yn gallu gwneud penderfyniadau gwybodus wrth brynu bwyd.

Dyma'r arferion gorau arfaethedig:

- **Dim ond ar ôl cynnal asesiad risg trylwyr y dylid defnyddio datganiadau PAL**
- **Dylai datganiadau PAL nodi pa rai o'r 14 alergen rheoleiddiedig y maent yn cyfeirio atynt.** Er enghraifft: defnyddio'r datganiad "May contain peanuts and tree nuts" yn hytrach na'r datganiadau cyffredinol "May contain nuts".
- **Ni ddylid defnyddio PAL ar y cyd â datganiad rhydd rhag (free-from) ar gyfer yr un alergen.** Er enghraifft: Ni ddylid defnyddio "May contain milk" ar y cyd â "dairy free".
- **Dylai gweithredwyr busnesau bwyd ei gwneud yn syml i ddefnyddwyr gysylltu â nhw am eu hasesiadau risg croeshalogi alergenau sy'n llywio PAL.** Mae hyn yn arbennig o bwysig i ddefnyddwyr sydd â mwy nag un alergedd neu alergeddau difrifol sy'n poeni am newid labelu.

Datganiadau Dim Cynhwysion sy'n Cynnwys Glwten (NGCI)

Mae datganiadau NGCI wedi'u defnyddio ar fwydlenni i nodi bwydydd sy'n cael eu gwneud o gynhwysion nad ydynt yn cynnwys glwten, er enghraifft: "this menu has been designed for a non-gluten diet". Gellir ond defnyddio'r termau "gluten free" neu "low gluten" i ddisgrifio absenoldeb neu lai o glwten. Mae [tystiolaeth wedi dangos](#) y gall datganiadau NGCI gamarwain defnyddwyr, felly, dylid eu hosgoi.

Bwyd wedi'i becynnu ymlaen llaw i'w werthu'n uniongyrchol (PPDS)

Ers 1 Hydref 2021, daeth deddfwriaeth i ddiwygio Rheoliadau Gwybodaeth am Fwyd 2014 (FIR) a'r rheoliadau cyfatebol yng Nghymru a Gogledd Iwerddon, i rym er mwyn gwella'r wybodaeth a ddarperir i ddefnyddwyr sy'n prynu bwydydd PPDS.

- Mae'r FIR a deddfwriaeth gyfatebol yng Nghymru a Gogledd Iwerddon wedi'u diwygio gan Reoliadau Gwybodaeth am Fwyd (Cymru) (Diwygio) (Rhif 2) 2020, Rheoliadau Gwybodaeth am Fwyd (Diwygio) (Lloegr) 2022 a Rheoliadau Gwybodaeth am Fwyd

(Diwygiad Rhif 2) (Gogledd Iwerddon) 2020.

Mae'r newidiadau hyn yn rhoi dyletswydd ar fusnesau bwyd i labelu bwydydd PPDS gydag enw'r bwyd a rhestr lawn o gynhwysion, gan bwysleisio unrhyw alergenau. Mae'r newidiadau hyn yn sicrhau y darperir gwybodaeth am alergenau yn unol â'r prosesau labelu ar gyfer bwyd wedi'i becynnu ymlaen llaw. Y nod yw lleihau dryswch ymhlith defnyddwyr a diogelu'r rheiny sydd ag alergeddau neu anoddefiadau.

Yn y diweddariad hwn i'r canllawiau, mae'r holl gyfeiriadau at ddeddfwriaeth PPDS wedi'u hadolygu ac mae cyfeiriadau at hen ddeddfwriaeth wedi'u dileu.

Cyfeiriadau deddfwriaethol

Yn dilyn ymadawiad y DU â'r UE,, mae unrhyw gyfeiriadau at delerau'r UE nad ydynt bellach yn gymwys wedi'u hadolygu a'u diwygio i sicrhau bod cyfeiriadau at ddeddfwriaeth yr UE yn adlewyrchu'r dirwedd ddeddfwriaethol bresennol.

Mae cyfeiriadau at ddeddfwriaeth yr UE wedi'u diweddarau felly i adlewyrchu Cyfraith yr UE a Ddargedwir. Yng Ngogledd Iwerddon, bydd cyfraith yr UE yn parhau i fod yn gymwys mewn perthynas â chyfraith diogelwch a hylendid bwyd a bwyd anifeiliaid, fel y rhestrir ym Mhrotocol Gogledd Iwerddon, ac ni fydd cyfraith yr UE a ddargedwir yn gymwys i Ogledd Iwerddon yn yr amgylchiadau hyn.

Diben yr ymgynghoriad

Mae'r ymgynghoriad hwn yn ceisio safbwyntiau a sylwadau rhanddeiliaid yng Nghymru, Lloegr a Gogledd Iwerddon ar ddiweddariadau arfaethedig i'r Canllawiau Technegol.

Effeithiau

Mae'r diweddariadau hyn i'r canllawiau yn rhan o waith rheolaidd ac yn ymwneud ag arferion gorau a chydymffurfiaeth â rheoliadau presennol. Ystyrir mai mân gostau ymglyfarwyddo ar weithredwyr busnesau bwyd ac awdurdodau lleol perthnasol fydd yr effeithiau disgwylidig.

Disgwylir i'r arferion gorau arfaethedig ar ddatganiadau PAL a NGCI gael effaith gadarnhaol ar ddefnyddwyr a gweithredwyr busnesau bwyd perthnasol. Mewn gwirionedd, gallai ddefnyddio PAL yn fwy cywir ac mewn modd targededig gynyddu hyder defnyddwyr.

At hynny, mae rhai adrannau o'r canllawiau wedi'u symleiddio i hwyluso dealltwriaeth gyda mân newidiadau i'r cynnwys. Bwriad diweddariadau PPDS yw cywiro hen gyfeiriadau cyfreithiol. Felly, nid ystyrir bod yr effeithiau cysylltiedig yn sylweddol.

Ymatebion

Os hoffech roi adborth ar y newidiadau arfaethedig, unrhyw effeithiau posib, neu unrhyw agweddau eraill ar y canllawiau technegol:

Anfonwch ymateb ysgrifenedig dros e-bost i tech.guidance.consultation@food.gov.uk

Rhaid i'r ymatebion ddod i law erbyn diwedd y dydd **22 Mai 2023**. Nodwch a ydych yn ymateb fel unigolyn, awdurdod lleol, busnes bwyd, neu ar ran sefydliad neu gwmni arall (gan gynnwys manylion unrhyw rhanddeiliaid y mae eich sefydliad yn eu cynrychioli).

I gael gwybodaeth am sut mae'r ASB yn trin eich data personol, cyfeiriwch at yr [hysbysiad preifatrwydd](#) ar gyfer ymgynghoriadau.

Mwy o wybodaeth

Os oes angen y ddogfen hon arnoch chi mewn fformat haws ei ddarllen, anfonwch fanylion at y swyddog cyswllt a enwir ar gyfer ymatebion i'r ymgynghoriad hwn a bydd eich cais yn cael ei ystyried.

Mae'r ymgynghoriad hwn wedi'i baratoi yn unol ag [egwyddorion ymgynghori Llywodraeth Ei Fawrhydi](#).

Ar ran yr ASB, hoffwn ddiolch yn fawr i chi am gymryd rhan yn yr ymgynghoriad cyhoeddus hwn.